

R. Steiner: Anthroposphische Leitsätze, GA 26. (részlet)

Ma, a tudati lélek korában, korlátlanul érvényes, ami a korábbi alapelvekben áll: „a gondolatok tulajdonképpeni székhelye az ember éterteste. De ott élő, lényyszerű erők, amik lenyomatot hagynak a fizikai testben. És ezeknek a gondolati lenyomatoknak van az az árnyékszerű jellege, ahogy ma a gondolatok megjelennek a közönséges tudatban.”

Vissza lehet menni olyan időkbe, amikben a gondolatokat közvetlenül az „énben” élték át. De akkor nem voltak árnyékszerűek, mint ma; nem is pusztán csak élők voltak, hanem lélekkel és szellemmel áthatottak. De ez azt jelenti: az ember nem gondolta a gondolatait, hanem konkrét szellemi lényekkel való találkozást élt át.

Az őskor minden népénél ilyen tudatot lehet találni, ami szellemi lények világára néz fel. Ami ebből történetileg fennmaradt, azt ma mítoszképző tudatnak nevezik, és nem tulajdonítanak neki különösebb jelentőséget a valódi világ megismerésében. – És mégis, ezzel a tudattal az ember eredetének világában áll, míg mai tudatával kiemelkedik ebből a világból.

Az ember szellem. És világa, a szellemek világa.

Egy következő szint, amikor a gondolatokat már nem az „én”, hanem az asztrálest éli át. Ekkor eltűnik a lélek látóteréből a közvetlen szellemisség. A gondolatiság úgy jelenik meg, mind lélekkel áthatott élet.

...

Az isteni-szellemi a következő lépésekben, különböző módon jelenik meg és fejti ki hatását a kozmoszban: 1. Saját ősi *lénye* szerint; 2. Ennek a lényi-lényegnek a *megnyilatkozásaként*; 3. *Hatásként*, működésként, amikor a lény visszahúzódik a megnyilatkozásból; 4. Mint *mű*, amikor a megjelenő világon már nincs benne az istenség, csak a formái.